

1. ÜNİTE

Kader İnancı

SB.8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

Evrende her şeyin bir ölçüye göre yaratıldığını bilir.

SB.8.1.2. İnsanın iradesi ile sorumluluğu arasında bağ kurar.

SB.8.1.3. Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.

Ecel, ömür, rızık, tevekkül kavramlarını tanımlar ve kaderle ilişkilendirir.

SB.8.1.4. Yaygın olan kader inançlarını belirtir.

Gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmaması sonucunda yaşanan iş kazalarının kaderle başımıza gelen felaketlerden sebeplerini kadere atmayı yanlış görür.

1.

Allah (c.c.) her şeyi bir ölçüye ve düzene göre yaratmış, örneklerini Kur'an-ı Kerim'de belirtmiştir. Kur'an-ı Kerim'de evrenin düzeniyle ilgili ayetler de vardır.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin açıklamasına uygun bir örnek olmaz?

- A) "O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahman'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak ve düzensizlik görüyor musun?" (Mülk suresi, 3. ayet)
- B) "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Bunların her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
- C) "De ki: 'İçinizdekileri gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir; göklerde olanları da yerde olanları da bilir. Allah her şeye kâdirdir.'" (Âl-i İmrân suresi, 29. ayet)
- D) "Gökleri ve yeri yaratan, gökten su indirip onunla size rızık olarak türlü türlü ürünler çıkaran Allah'tır; izni ile denizde yüzüp gitmeleri için gemileri emrine veren, nehirleri sizin için faydalı olacak şekilde yaratan O'dur." (İbrâhîm suresi, 32. ayet)

2.

Allah (c.c.) her şeyi birtakım sebeplere bağlamıştır. İnsanın bu sebepleri -olumlu ya da olumsuz- yerine getirmesine göre, Allah da o sebeplerin sonucunu yaratır. İnsanlar kaderi bahane ederek kendilerini sorumluluktan kurtarmaya çalışırlar. Bir insan "Allah böyle yazmış." diyerek günah işleyemeyeceği gibi günah işledikten sonra da "Ben ne yapayım, alın yazım buymuş." deyip kaderi suçlayamaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılabilecek bir yargı değildir?

- A) Kader ve kazaya güvenip çalışmayı bırakmamalıyız.
- B) Olumlu sonucun gerçekleşmesi ya da olumsuz sonuçların önlenmesi için gerekli sebeplere dikkat etmeliyiz.
- C) İnsanın başına gelen olaylarda hiçbir iradesi yoktur.
- D) İnsanlar kaderi bahane ederek kendilerini sorumluluktan kurtaramazlar.

3.

Kelime olarak bir şeye gücü yetmek, biçimlendirmek, planlamak, ölçü ile yapmak, kıymetini bilmek, mukayese etmek anlamlarına gelir. Terim olarak ise Allah'ın (c.c.) sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir.

Tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kader
- B) Kaza
- C) İman
- D) İslam

TEST-1

Kader ve Kaza İnancı

Hiper

4.

“Rabb’in bal arısına: ‘Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları çardaklardan kendine evler (kovanlar) edin. Sonra meyvelerin her birinden ye ve Rabb’inin sana kolaylaştırdığı yollarına gir, diye ilham etti. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet (bal) çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Elbette bunda düşünen bir kavim için büyük bir ibret vardır.’ dedi.” (Nahl suresi, 68 ve 69. ayetler)

Bu ayetlere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Allah (c.c.) her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.
- B) Allah (c.c.) insanlara akıl yürütme kabiliyeti vermiştir.
- C) Rızık kazanmada insan iradesi yoktur.
- D) İnsanlar Allah’ın (c.c.) yarattıkları karşısında ibret almalıdır.

5.

- “Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer suresi, 49. ayet)
- “Güneş ve Ay bir hesaba göre hareket eder.” (Rahmân suresi, 5. ayet)

Bu ayetler aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Güneş ve Ay dâhil her şeyin yaratıcısı Allah’tır.
- B) Dikkatsiz kullanım evrene zarar vermektedir.
- C) Evrende mükemmel bir ölçü ve düzen vardır.
- D) Evrendeki gezegenler, Güneş’e bağımlıdır.

6.

- Yeryüzündeki su döngüsü
- Güneş ve Ay’ın hareketleri
- Dünya’nın kendi eksenini etrafında dönmesi

Bu bilgiler aşağıdaki ayetlerin hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) “Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür.” (Zilzâl suresi, 7 ve 8. ayetler)
- B) “Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O’dur. Biz onunla (kupkuru), ölü bir memlekete hayat veriyoruz...” (Zuhruf suresi, 11. ayet)
- C) “Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur ve çalışması da ileride görülecektir.” (Necm suresi, 39 ve 40. ayetler)
- D) “... Kararını verdiğin zaman da artık Allah’a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever...” (Âl-i İmrân suresi, 159. ayet)

7.

“O (Rabb) ki seni yarattı. Sana düzgün ve ölçülü bir biçim verdi.” (İnfitâr suresi, 7. ayet)

Bu ayet aşağıdaki konulardan hangisinden bahsetmektedir?

- A) Allah’ın insanlara rızıklarını verdiğinden
- B) Kaza ve kadere iman etmenin gereğinden
- C) Allah’ın her şeyi bir ölçü ve düzen içinde yarattığından
- D) İnsanların kendi iradeleriyle yaptıklarından sorumlu olduklarından

8.

“O, karanlığı yarıp sabahı çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, Güneş’i ve Ay’ı da ince birer hesap ölçüsü kıldı. Bütün bunlar mutlak güç sahibinin, hakkıyla bilen takdiridir (ölçüp biçmesidir).” (En’âm suresi, 96. ayet)

Bu ayetten aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Güneş ve Ay zaman hesabı yapılan varlıklardır.
- B) İnsanlara iyiliği emretmek ve kötülüklerden sakındırmak gerekir.
- C) Evrendeki mükemmellik Allah’ın çizdiği kadere göredir.
- D) Evrendeki varlıklarda mükemmel bir düzen ve ahenk vardır.

9.

Dünyamız, bütün canlıların yaşaması için elverişli şekilde Allah tarafından yaratılmıştır. Fakat insanlar dünyada daha fazla kazanç elde etmek için dünyanın dengeleriyle oynayabilmektedirler. Bu tip uygulamalar canlıların yaşamlarına ve dünyanın dengesine zarar vermektedir. Yüce Allah, Kur’an-ı Kerim’de bu hususla ilgili insanları uyararak şöyle buyurmuştur: ----

Düşüncenin akışına göre metinde boş bırakılan yere aşağıdaki ayetlerden hangisinin yazılması uygundur?

- A) “Hayvanlardan yük taşıyan ve (yünlerinden, tüylerinden) döşek yapılanları da (yaratan O’dur). Allah’ın size rızık olarak verdiklerinden yiyin ve şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır.” (En’âm suresi, 142. ayet)
- B) “...Kim Allah’tan (Allah’ın yasaklarından) sakınırsa (Allah) ona bir çıkış (yolu) gösterir. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim, Allah’a dayanırsa Allah, ona yeter...” (Talâk suresi, 2 ve 3. ayetler)
- C) “Gökleri yedi kat yaratan O’dur. Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun?” (Mülk suresi, 3. ayet)
- D) “Güneş ve Ay (belli) bir hesap iledir....Gökyüzünü, O yükseltti ve mizanı(dengeyi) koydu. Sakın dengeyi bozmayın.” (Rahmân suresi, 5 ve 8. ayetler)

TEST-2

Allan (c.c.) Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

Süper

1. “Gökleri yedi kat yaratan O’dur. Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görüyor musun?” (Mülk suresi, 3. ayet)

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrende mükemmel bir düzen ve ölçü vardır.
- B) Canlılar yaşayabilmek için oksijene ihtiyaç duyarlar.
- C) Atmosfer tabakası yeryüzünün ısını korumaktadır.
- D) Güneş’ten gelen zararlı bazı ışınlar dünyamıza ulaşmaktadır.

2. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği ifade evrendeki uyum ve düzen ile ilgili değildir?

A)

Ali

Evrendeki hiçbir şey boşu boşuna yaratılmamıştır.

B)

Ömer

İnsanlar farklı meslekler edinerek ortak hayat sürerler.

C)

Hamza

Bütün varlıklar birbiriyle uyum içinde hareket eder.

D)

İbrahim

Hiçbir varlık, kendisi için belirlenen yasanın dışına çıkmaz.

3. Aşağıdaki ayetlerden hangisinde evrendeki düzen ve uyum vurgusu bulunmamaktadır?

- A) "Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene, plana) göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)
- B) "Gökleri yedi kat yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin..." (Mülk suresi, 3. ayet)
- C) "Yeryüzünde bulunan her canlı sonludur. Sadece kerem sahibi, Yüce Rabb'inin varlığı sürekli dir." (Rahman suresi, 26 ve 27. ayetler)
- D) "Gökleri ve yeri hak ve hikmete uygun olarak yarattı. Sizi şekillendirdi ve şekillerinizi güzel yaptı. Dönüş O'nadır." (Teğabun suresi, 3. ayet)

4.

Etrafımıza baktığımızda, her şeyin bir düzen ve ahenk içerisinde yaratıldığını görürüz. Allah, kâinattaki her şeyi bir plan ve ahenk içerisinde yaratmıştır. Bu ölçü evrendeki varlıkların uyumlu bir sistem oluşturmalarını sağlamıştır.

Bu metinden aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Kâinattaki her şey bir plan üzerine yaratılmıştır.
- B) Kâinattaki düzenle ilgili bilimsel çalışmalar sürmektedir.
- C) Kâinata belirli bir düzen ve ölçü bulunmaktadır.
- D) Kâinattaki düzen varlıklara uyumlu bir sistem sağlamıştır.

5.

Yeryüzünde birçok canlı vardır. Bunların hepsinin farklı bir biyolojik yapısı bulunmakta, hepsi farklı gıdalarla beslenmektedir. Öyle bir düzen vardır ki hayvanların birçoğu birbirleriyle gıda ihtiyaçlarını sağladıklarından hayvanların sayısı hep dengeli bir şekilde devam etmektedir.

Bu metinde anlatılan durum aşağıdaki ayetlerden hangisinde dile getirilmektedir?

- A) "... Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez..." (Zümer suresi, 7. ayet)
- B) "Her can, ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebût suresi, 57. ayet)
- C) "... (Allah) her şeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir." (Furkân suresi, 2. ayet)
- D) "Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığın dan başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)

6.

"Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene, plana) göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)

Bu ayetten aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Her şeyi yaratan Allah'tır.
- B) Evrende geçerli tek kanun fiziksel kanundur.
- C) Allah, her şeyi belli bir ölçüye göre yaratmıştır.
- D) Evrende mükemmel bir düzen ve uyum vardır.

TEST-2

Allan (c.c.) Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

Efso

7.

Sanayi kentlerinde hava kirliliği, insan sağlığını tehdit eden boyutlara ulaşmaktadır. Oysa fabrikaların bacalarına biraz masraf yapılarak takılacak filtreler hava kirliliğini azaltacak ve insanların oksijen almasını sağlayacaktır. Fabrika sahipleri masraf yapmaktansa dünyaya zarar vermeyi tercih etmektedirler.

Bu metinde anlatılan durum ile ilgili aşağıdaki ayetlerden hangisi insanları uyarmaktadır?

- A) "Gökleri yedi kat yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bir bozukluk görüyor musun?" (Mülk suresi, 3. ayet)
- B) "Güneş ve Ay (belli) bir hesap iledir... Gökyüzünü O yükseltti ve mizanı (dengeyi) koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 5 ve 8. ayetler)
- C) "... Kim Allah'tan (Allah'ın yasakların) sakınırsa (Allah) ona bir çıkış (yolu) gösterir. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır..." (Talâk suresi, 2 ve 3. ayetler)
- D) "Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur." (Yâsîn suresi, 38. ayet)

8.

"...Gökyüzünü, O yükseltti ve mizanı (dengeyi) koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 5 ve 8. ayetler)

Aşağıdaki davranışlardan hangisi bu ayetin mesajının dikkate alınmadığını göstermektedir?

- A) Atık yağları geri dönüşüme göndermek
- B) Sanayide yenilenebilir enerji kullanmak
- C) Ormanlık alanları tarım arazisi yapmak
- D) Tarım faaliyetlerinde doğal gübre kullanmak

9.

"Güneş de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah'ın takdiridir." (Yâsîn suresi, 38. ayet)

Bu ayetten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah, evrendeki düzeni sağlayandır.
- B) Güneş'in hareketlerini Allah tayin etmiştir.
- C) Allah, gizli ve açık her şeyi bilendir.
- D) Yer çekimi Güneş'in etkisiyle oluşur.

1.

Fiziksel yasalar, madde ve enerjinin oluşumu, yapısı, hareketi, değişimi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır. Allah'ın (c.c.) koyduğu bu yasalar evrenseldir. Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu insanlar tarafından tespit edilir. Bu yasalar, Allah'ın (c.c.) evrende yarattığı düzenin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur.

Buna göre;

- I. Madde ve enerjinin oluşumu,
- II. Canlıların sindirim sistemi,
- III. Bitki ve hayvanların üremesi,
- IV. Adil toplumlarda huzurun olması

numaralanmış ifadelerden hangisi fiziksel yasalarla ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

Her şeyi bir sebebe bağlayan Allah (c.c.); bitki, insan ve hayvanların yaratılışını da yasalara bağlı kılmıştır. Allah (c.c.) canlıları, varlıklarını sürdürecekt özelliklerle donatmıştır. İnsanın varlığını sürdürebilmesi için solunum, sindirim ve dolaşım gibi sistemlere sahip olması gerekir. İnsanın yaratılışı hakkında Allah (c.c.) şöyle buyurur: "Allah sizi topraktan, sonra nut-feden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. O'nun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur..." (Fâtır suresi, 11. ayet.)

Bu açıklama aşağıdaki yasalardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Fiziksel yasalarla
- B) Kimyasal yasalarla
- C) Biyolojik yasalarla
- D) Toplumsal yasalarla

3.

"Her toplumun belirlenmiş bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilirler ne de bir an öne alabilirler." (A'râf suresi, 34. ayet)

Bu ayet aşağıdaki yasalardan hangisine işaret etmektedir?

- A) Fiziksel yasalarla
- B) Toplumsal yasalarla
- C) Biyolojik yasalarla
- D) Kimyasal yasalarla

4.

Çevremizdeki varlıklara dikkat ettiğimizde kâinattaki her şeyin belli bir ahenk ve düzen içerisinde hareket ettiğini görürüz. Yapılan bilimsel çalışmalar, yaşadığımız evrende mükemmel düzen ve uyum olduğunu ispat etmektedir. Bu durum Allah'ın evrende bulunan her şeyi belli bir plan ve ölçü içerisinde yarattığının göstergesidir.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisi bu konuyla ilgili değildir?

- A) "O, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler." (Enbiyâ suresi, 33. ayet)
- B) "Gökten uygun ölçüde yağmur indirip onu yeryüzünde durdurduk." (Mü'minûn suresi, 18. ayet)
- C) "Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkan'ı indiren Allah'ın şanı yücedir." (Furkân suresi, 1. ayet)
- D) "O, suyu gökten bir ölçüye göre indirir. Biz onunla ölü memleketi diriltiriz." (Zuhruf suresi, 11. ayet)

TEST-3

Kader ve Evrendeki Yasalar

Hiper

5.

Yüce Allah, (c.c) evrendeki olayların belli bir düzen ve uyum içinde gerçekleşmesini kanunlara bağlamıştır. Bu nedenle evrendeki bütün varlıklar kendileri için belirlenmiş olan yasalara göre hareket etmektedirler.

Allah'ın evren içine koymuş olduğu yasalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kader ve yasalar arasında yakın bir ilişki vardır.
- B) İnsan, canlı bir varlık olarak biyolojik yasalarla sınırlandırılmıştır.
- C) Fiziksel ve biyolojik yasalara deney ve gözlem yapılmadan ulaşılır.
- D) Toplumsal yasalar, fiziksel ve biyolojik yasalar kadar kesin değildir.

6.

- Çöl iklimi hayvanı olan develer, günlerce susuz yaşar.
- Yılan, kertenkele ve kaplumbağa havalar ısınmaya kadar kış uykusunda kalır.

Yukarıda bahsedilen durum hangi yasa ile ilgilidir?

- A) Fiziksel yasalar
- B) Biyolojik yasalar
- C) Kimyasal yasalar
- D) Toplumsal yasalar

7.

Toplumsal yasaları bilmek, insanların çevresiyle uyum içerisinde yaşamalarını sağlar. İnsanların birbirlerinin hak ve hukuklarına özen göstermelerini ve zarar verici davranışlardan kaçınmalarını gerektirir. Toplumsal hayatta yapılan bir haksızlık karşılıksız kalmaz ve yapılan haksızlık sadece haksızlık yapanı değil, bütün toplumu etkiler.

Bu metinde anlatılan durumu en iyi ifade eden ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "(Öyle) bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir.)..." (Enfâl suresi, 25. ayet)
- B) "... Sen Allah'ın yasasında hiçbir değişiklik bulamazsın. Sen Allah'ın yasasında asla bir sapma da göremezsın." (Fâtır suresi, 43. ayet)
- C) "Her toplumun (belirli) bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilir ne de bir an öne alabilirler." (A'râf suresi, 34. ayet)
- D) "(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik..." (Mürselât suresi, 20 ve 23. ayetler)

8.

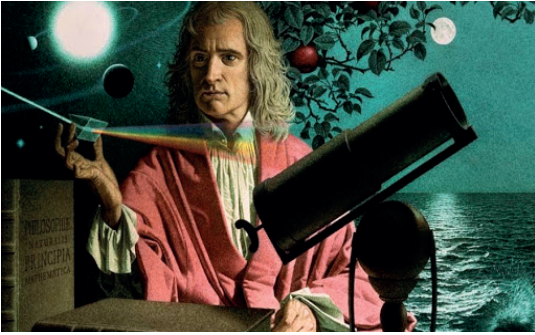
----; canlıların yapısı, beslenmesi, korunması, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır. Her şeyi bir sebebe bağlayan Allah; bitki, insan ve hayvanların yaratılışını bu yasalara bağlı kılmıştır.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Toplumsal yasalar
C) Kimyasal yasalar

- B) Fiziksel yasalar
D) Biyolojik yasalar

9.

Evrende bulunan bütün maddeler birbirlerine çekim kuvveti uygulamaktadırlar. Buna Dünya'da bulunan cisimler de dâhildir. Yer çekiminin diğer bir ismi ise kütle çekim kuvvetidir. Dünya, üzerinde bulunan bütün cisimlere kütle cisim kuvveti uygulamaktadır. Bu kanunu keşfeden Newton, cisimlerin kendi kütlelerine göre aralarında bir çekim gücü olduğunu anlamış ve Dünya'nın yeryüzüne uyguladığı çekim kuvveti sonucu cisimlerin doğruca yere düştüğünü gözlemlemiştir.

Buna göre "yer çekimi kanunu" aşağıdaki kavramlardan hangisi ile eşleştirilebilir?

A) Ömür

B) Kaza

C) Kader

D) Tevekkül

TEST-4

İnsan İradesi ve Kader

Süper

1.

“Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur; kim de doğruluktan saparsa yine kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez...” (İsrâ suresi, 15. ayet)

Bu ayetten, aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsan, doğru ile yanlış tercih etme hususunda özgürdür.
- B) Allah, kimseye gücünün üstünde bir yük yüklememiştir.
- C) Doğru yoldan sapan kişi, kendi hesabına zarar etmiştir.
- D) Günah işleyen kimseler, başkalarının günahlarını yüklenmez.

2.

Kendi yaptıklarımız yüzünden zaman zaman zarara uğradığımız olur ancak insanların bir kısmı suç kendisinde görmek istemez ve devamlı olarak başkalarının kabahatleri nedeniyle başına bunların geldiğini düşünür.

Bu metinden, aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsan akıllıdır ve özgür irade sahibidir.
- B) İnsanın seçim yapma özgürlüğü vardır.
- C) Yapılan işlerde sorumluluk, başkalarına aittir.
- D) Kimse başkasının yaptığından dolayı suçlanamaz.

3.

Bir gün Hz. Ömer, Şam'a doğru yola çıkar. Başkomutan Ebu Ubeyde, Hz. Ömer'i yolda karşılar ve Şam'da veba hastalığının yayıldığını söyler. Bunun üzerine Hz. Ömer ilk muhacirler ve ensarla Şam'a girip girmeme hususunu konuşur. Muhacir ve ensardan bir kısmı Şam'a girmeyi uygun görürken diğer bir kısmı uygun görmez. Hz. Ömer Şam'a girmeyeceklerine karar verdiğini söyler. Ebu Ubeyde: “Allah'ın kaderinden mi kaçırıyorsun?” diyerek Hz. Ömer'e itiraz eder. Hz. Ömer: “Ebu Ubeyde! Evet, Allah'ın kaderinden yine Allah'ın kaderine kaçırıyoruz. Ne dersin, senin develerin olsa da bir tarafı verimli, bir tarafı çorak bir vadiye inseler, develerini verimli yerde otlatsan Allah'ın kaderiyle otlatmış, çorak yerde otlatsan yine Allah'ın kaderiyle otlatmış olmaz mıydın?” der.

Hz. Ömer, kader ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin önemine dikkat çekmiştir?

- A) Sadece doğruyu tercih etmek kaderdir.
- B) Hz. Ömer doğruyu tercih etmenin ve gerekli tedbirleri almanın da kader olduğunu vurgulamıştır.
- C) Sadece gerekli tedbir almak kaderdir.
- D) Başa gelen iyi olayı kendimizden, kötü olayı da kaderden bilmek gerekir.

4.

İslam dininde, insanların sorumlu tutulmasının şartları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Akıl sahibi bir varlık olması
- B) Sonsuz özgürlüğünün olması
- C) Özgür irade sahibi olması
- D) Seçme hakkının bulunması

5.

Allah, (c.c.) insanoğluna akıl ve irade yanında iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayırt etmesi için rehber olarak ilahî kitaplar ve peygamberler göndermiştir. Din seçiminde ise insanı özgür bırakmış ve bu konuda şöyle buyurmuştur: “Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır...” (Bakara suresi, 256. ayet) Yüce Allah (c.c.) bütün insanların inanmasını istemekle birlikte iman konusunu insanın özgür iradesine bırakmıştır. Allah, (c.c.) Kur’an’da gerçekleri ve doğruları açıklamış ve insanın, tercihlerinin sonuçlarına katlanması gerektiğini bildirmiştir.

Metinde verilmek istenen ana düşünce aşağıdaki ayetlerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) “Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.” (İnsan suresi, 3. ayet)
- B) “...Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez...” (Zümer suresi, 7. ayet)
- C) “İşte bu temsilleri biz insanlar için getiriyoruz. Onları ancak bilginler düşünüp anlarlar.” (Ankebût suresi, 43. ayet)
- D) “Göğü Allah yükseltti ve mizanı O koydu.” (Rahmân suresi, 7. ayet)

6.

İrade; sözlükte, seçme, tercih etme, isteme, dileme, arzu etme, meyletme, karar verme demektir. Terim olarak ise irade; aklın düşünüp karar vermesi, yapılması veya yapılmaması eşit olan çeşitli davranışlardan birini beğenip tercih etmesidir.

Bu açıklamaya göre, aşağıda verilen durumlardan hangisi insanın iradesiyle ilgilidir?

- A) Ülkemizde dört mevsimin aynı anda yaşanabilmesi
- B) Yaş ilerledikçe insanların hareket kabiliyetlerinin zayıflaması
- C) Bir kişinin Hristiyan ya da Müslüman bir anne babanın evladı olarak dünyaya gelmesi
- D) Bir Müslümanın işlerinin yoğunluğundan dolayı bazı vakit namazlarını aksatması

7.

Yüce Allah, insana yüklemiş olduğu sorumluluğu insanın gücüyle sınırlı kılmıştır. Bundan dolayı dinimiz, insanın gücünü aşan uygulamaları sorumluluk alanı dışında değerlendirir.

Bu açıklamaya aşağıdaki ayetlerden hangisini örnek gösterebiliriz?

- A) “Ona iki yolu (iyiyi ve kötüyü) gösterdik.” (Beled suresi, 10. ayet)
- B) “Kim doğru yolu bulmuşsa ancak kendisi için bulmuştur. Kim de sapmışsa kendi aleyhine sapmıştır.” (İsrâ suresi, 15. ayet)
- C) “Biz her şeyi bir ölçüye (bir düzene, plana) göre yarattık.” (Kamer suresi, 49. ayet)
- D) “Allah kimseye gücünün üstünde bir şey teklif etmez...” (Bakara suresi, 286. ayet)

TEST-4

İnsan İradesi ve Kader

Efso

8.

"Kim hidayete erdiyse sadece kendi nefsi için (nefsini tezkiye ettiği için) hidayete erer. Öyleyse kim dalalette ise sorumluluğu sadece kendi üzerinde olarak dalalette kalır. Yük taşıyan (günahı yüklenen) bir kimse, bir başkasının yükünü (günahını) yüklenmez, ve biz, bir resul göndermedikçe azap edici olmadık." (İsrâ suresi, 15. ayet)

Bu ayete bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Allah (c.c.) insanlara seçme özgürlüğü vermiştir.
- B) İnsanlar sadece kendi yaptıklarından sorumludur.
- C) İnsan, işlediği küçük günahlardan sorumlu tutulmamıştır.
- D) Allah (c.c.) sorumlu tuttuğu kullarına uyarıcı elçiler göndermiştir.

9.

İnsanlar, üzerlerinden sorumluluğu atmak ve yaptıkları işin sorumluluğunu kadere yüklemek için, bazı bahaneler uydurmuşlardır. Evet, kader vardır. Unutmayalım ki, insanın kendi öz iradesi ve seçme hakkı da vardır.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu düşünceyle uyumludur?

- A) Ben kader mahkûmuyum.
- B) Kaderim buymuş, ben ne yapayım.
- C) Allah, hakkımızda hayırlısını versin.
- D) Alıma ne yazılmışsa onu yaşıyorum.

10.

Toplumumuzdaki yanlış düşüncelerden birini de şu söz göstermektedir: "Günahı, vebali benim üstüme olsun."

Bu düşüncenin doğru olmadığını en iyi anlatan ayet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "... Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez..." (Zümer suresi, 7. ayet)
- B) "Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır..." (Bakara suresi, 256. ayet)
- C) "Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığından başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)
- D) "Allah, inanıp iyi işler yapanları ödüllendirir. Onlar için büyük bir bağışlanma ve güzel bir rızık vardır." (Sebe' suresi, 4. ayet)

1.

Sözlük anlamı; hayatın sonu, müddet ve süredir. Allah'ın varlıklara biçmiş olduğu sürenin sonlanıp hayatın sona ermesini ifade eder.

Hakkında bilgi verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömür	B) Hayat
C) Ecel	D) Emek

2.

"Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacaktır. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabb'inin zâtı baki kalacaktır." (Rahmân suresi, 26 ve 27. ayetler)

Bu ayetlerde, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bütün canlıları Allah yaratmıştır.
B) Allah, yarattıklarının hepsine bir son belirlemiştir.
C) Nerede ve nasıl öleceğimizi ancak Allah bilir.
D) İnsan, kendi gayretinden başka bir şey ile karşılaşmayacaktır.

3.

- Evren ve içinde yaşayan tüm varlıklar sonludur.
- Toplulukların da bir sonu vardır.
- Bütün varlıklar, sürelerini doldurup gidecekleri günü beklemektedirler.

Bu yargılardan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Her canlı ecelini beklemektedir.
B) Dünya hayatının bir sonu vardır.
C) Yaratılan her şey, ömrünü tamamlayacaktır.
D) Her konuda Allah'a güvenmek gerekmektedir.

4.

"Dünya sana bâki mi kalacak sanıyorsun?"

Bu düşünceyi, aşağıdaki ayetlerden hangisi desteklemektedir?

- A) "Kim zerre miktarı hayır işlemişse onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür." (Zilzâl suresi, 7 ve 8. ayetler)
B) "Güneş ve Ay, bir hesaba göre hareket etmektedirler." (Rahmân suresi, 5. ayet)
C) "Gökleri ve yeri, ikisi arasında bulunanları biz, şüphesiz yerli yerince ve belli bir süre için yarattık..." (Ahkâf suresi, 3. ayet)
D) "Allah, gökleri ve yeri yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez." (Câsiye suresi, 22. ayet)

TEST-5

Kaderle İlgili Kavramlar - I

Hiper

5. Aşağıdaki ayetlerden hangisinin konusu ecel ve ömür değildir?

- A) "O (Allah), sizi bir çamurdan yaratan, sonra size bir ecel tayin edendir." (En'âm suresi, 2. ayet)
- B) "Her can ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebût suresi, 57. ayet)
- C) "... (Güneş ve Ay'dan) Her biri belirlenmiş bir süreye kadar hareketlerini sürdürürler..." (Fâtır suresi, 13. ayet)
- D) "Gerçekten insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)

6.

İnsan başıboş bir şekilde yaratılmamıştır. Dünyada yapılan her şeyin karşılığı ahirette görülecektir. İnsan, kendisine verilen hayat süresini, Allah'ın belirlediği gibi, iyi bir şekilde geçirip dünya hayatını bitirirse, dünya hayatı bittikten sonra yaptığı iyiliklerin karşılığını, Allah kendisine verecektir.

Bu metinde, aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Emek ve rızık
- B) Özgürlük ve sorumluluk
- C) Ecel ve ömür
- D) Kıyamet

7.

Ömür ve ecel, Allah'ın takdiridir fakat insanların da üzerlerine düşen sorumluluklar vardır. Göz göre göre ölüme davetiye çıkaran kişi için öldüğünde "kader" denilmesi doğru değildir.

Bu metinde eleştirilen husus aşağıdaki örneklerden hangisinde bulunmaz?

- A) Yüzme bilmeyen birinin denize girip boğularak ölmesi
- B) Yola uykusuz çıkan şoförün trafik kazasında ölmesi
- C) Temizliğine dikkat etmeyen bir kişinin bulaşıcı hastalık kaparak ölmesi
- D) Doğuştan getirdiği hastalık nedeniyle bebeğin ölmesi

8.

Ömür; insanın ve diğer canlıların doğumundan ölümüne kadar geçen zaman dilimidir. Ecel ise Allah'ın (c.c.) takdir ettiği bu ömrün bitmesi, hayatın sona ermesidir. Yüce Allah (c.c) bütün varlıklar için bir ömür ve ecel takdir etmiştir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi ecelin sadece canlı varlıklara ait olmadığını gösterir?

- A) "Her can ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz." (Ankebût suresi, 57. ayet)
- B) "...(Güneş ve Ay'dan) Her biri belirlenmiş bir süreye kadar hareketlerini sürdürürler..." (Fâtır suresi, 13. ayet)
- C) "O (Allah), sizi bir çamurdan yaratan, sonra size bir ecel tayin edendir." (En'âm suresi, 2. ayet)
- D) "Allah'ın izni olmadan hiçbir kişi ölmez. (Ölüm) Belirli bir süreye göre yazılmıştır..." (Âl-i İmrân suresi, 145. ayet)

9.

Toplumumuzda sağlık ve hastalık genellikle kaderle ilişkilendirilmektedir. Bazı insanlar gerekli tedbirleri almadıkları için hastalanmaktadırlar. Sonra da "Takdir böyleymiş, ne yapalım" demektedirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamadaki tutumu benimseyen bir insanın davranışıdır?

- A) İçilen suyun, içilebilir olup olmadığını inceletme
- B) Çevresinde, kendi yaşamını tehdit eden bir şeyin olup olmadığını araştırma
- C) Yaşadığı topraklarda deprem riskinin düzeyini öğrenme
- D) "Hastalığı veren Allah, şifasını da verir." düşüncesiyle tedavi olmama

TEST-6

Kaderle İlgili Kavramlar - II

Süper

1.

“...Erkek olsun kadın olsun, sizden çaba gösteren hiç kimsenin çabasını boşa çıkarmayacağım...” (Âl-i İmrân suresi, 195. ayet)

Bu ayette, aşağıdakilerden hangisi tavsiye edilmektedir?

- A) Ümitsizliğe kapılmadan çalışılması gerektiği
- B) İnsanların, erkek ve kadınlardan oluştuğu
- C) İnsanların çabalarının boşuna olduğu
- D) İnsanların rızıklarını Allah'ın verdiği

2.

Allah, (c.c.) insanı akıllı bir varlık olarak yaratmış ve ona seçme ve tercihte bulunma imkânı sağlayan irade vermiştir. İnsan, aklını ve iradesini doğru ve sağlıklı bir şekilde kullanmalıdır. Her vaziyette tedbir almalı, işlerini layıkıyla yerine getirmelidir. Tercihlerini doğru ve helal dairesinde kullanmalıdır.

Kaza ve kaderi doğru anlamış bir kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Rızkımı temin etmek için en zor işlerde bile çalışırım.
- B) Rızkımı helal yollardan kazanmaya özen gösteririm.
- C) Başkalarına el açmaktansa alın terim ile kazanırım.
- D) Rızkımı Allah verdiği için oturur rızkımı beklerim.

3.

İslam dini, rızkın çalışarak helal yollardan elde edilmesini emreder.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği doğru değildir?

- A) Ayakkabı boyacılığı yaparak harçlığımı çıkartıyorum.
- B) Şans oyunları ile para kazanarak eve yardım ediyorum.
- C) Çöpten plastik toplayarak aileme yardım ediyorum.
- D) El işi yaparak harçlığımı çıkartıyorum.

4.

Zaman zaman toplum içinde birtakım insanlar çıkarak “Rızkı Allah veriyor. Biz niye çalışıyoruz.” diyorlar. Bu, insanların yanlış kader anlayışlarından kaynaklanıyor. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: ----

Metindeki düşüncenin akışına göre boşluğa aşağıdaki ayetlerden hangisi gelmelidir?

- A) “...Hiç kimse bir başkasının günahını yüklenmez...” (Zümer suresi, 7. ayet)
- B) “Ölümsüz ve daima diri olan Allah'a güvenip dayan...” (Furkân suresi, 58. ayet)
- C) “Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.” (Necm suresi, 39. ayet)
- D) “Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.” (İnsân suresi, 3. ayet)

İslem Yayıncılık

5.

Peygamberler, insanlara örnek olsunlar diye, insanlar arasından gönderilmiştir. Bütün peygamberler rızıklarını, sahip oldukları mesleği yaparak elde etmiş ve kimseye el açmamışlardır.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peygamberler vahiy alırlar.
- B) Rızık, çalışarak elde edilmelidir.
- C) İnsanlar birbirlerine muhtaçtırlar.
- D) Allah, insanları uyarmak için peygamberler göndermiştir.

6.

Allah (c.c.) yeryüzünde yaşayan bütün canlılara yetecek kadar nimet yaratmıştır. Allah, (c.c.) her canlının rızığını verendir. İnsana düşen, kendisine takdir edilmiş olan rızıkı helal yoldan kazanmak için gayret göstermesidir. "Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)

Bu açıklamanın mesajına aşağıdaki davranışlardan hangisi uygun değildir?

- A) Emek sarf ederek kazanmak
- B) Meslek sahibi olmak
- C) Başkalarına el açmak
- D) Üretim yapmak

7.

"Hiç kimse, kendi alın teri ile kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir."

Bu hadis, kader ile ilgili kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Ecel ve ömür
- B) Emek ve rızık
- C) Özgürlük ve sorumluluk
- D) Akıl ve irade

8.

"Kaderde ne varsa o olur." diyen birisi, kaderi doğru anlamamıştır. Eğer onun yaptığı doğru olsaydı ne gerek vardı eğitim görmeye ne gerek vardı çalışmaya, ne gerek vardı hayat için uğraşmaya; Allah zaten kaderde ne varsa onu yaşıyor.

Bu metinde, aşağıdakilerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) Yanlış tevekkül anlayışı
- B) İnsanların tembel olmaları
- C) İş sahalarında çalışacak personel bulunmaması
- D) Gelişen topluma ayak uydurulamaması

9.

Afetlerin yol açtığı zararlar, doğru ve sağlıklı yaşamak açısından gerekli tedbirleri almayan ya da alamayan insanların ödediği bir bedeldir. Şüphesiz birtakım tedbirlerle önlenilecek bir zarar, kader olamaz. Bu konuda kader, olsa olsa insanların ihmalleri ve vurdumduymazlıkları sonucunda kaçınılmaz olarak zarara uğramalarıdır.

Böyle düşünen bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kaderine razı olmuştur.
- B) Olanlardan ders alıp olacaklara karşı tedbir alır.
- C) Hiçbir eyleminin sorumluluğunu kabul etmez.
- D) Gelecekle ilgili plan yapamaz.

10.

“Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur ve çalışması da ileride görülecektir. Sonra ona karşılığı tastamam verilecektir.” (Necm suresi, 39 ve 41. ayetler)

Bu ayetlerden aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Başarı, insanın akli ve iradesi ile çalışmasına bağlıdır.
- B) Başarı ve başarısızlık kadere bağlanabilir.
- C) Allah tüm canlılara yetecek kadar nimet yaratmıştır.
- D) İnsan tedbirlerini almalı ve başarıyı kadere bağlamalıdır.

1.

“Allah’tan başka ilah yoktur. O, hayat sahibidir ve diridir. Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama. Göklerde ve yerdekilerin hepsi O’nundur. İzni olmadan O’nun katında kim şefaate edebilir? O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. Kullar O’nun diledikleri dışında O’nun ilminden hiçbir şeyi kuşatamazlar. Kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır. Onları korumak O’na zor gelmez. O, yücedir, büyüktür.” (Bakara suresi, 255. ayet)

Ayet el-Kürsi’de, aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Allah’ın her şeyi bildiğine
- B) Her şeyin sahibinin Allah olduğuna
- C) Allah’ın, insanlara iyi olanı emrettiğine
- D) Allah’a hiçbir şeyin zor gelmediğine

2. **Ayet el-Kürsi’nin okunuşunda aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

- A) Fesalli li Rabbike venhar.
- B) Men zellezî yeşfeu indehû illâ biiznih.
- C) Vesia kürsiyyühüs-semâvâti vel-ard.
- D) La te’huzühû sinetün velâ nevm.

3. **Ayet el-Kürsi ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Bakara suresinin 255. ayetidir.
- B) Yüce Allah’ın kudretinden bahsetmektedir.
- C) Allah’ın sıfatlarından bahsedilmektedir.
- D) Hz. Musa’nın kıssası anlatılmaktadır.

4.

Allah tarafından İsrailoğullarına gönderilmiş bir resuldür. O da tıpkı kendisinden önce gönderilmiş peygamberler gibi kavmini Allah’a iman etmeye çağırırdı. Kavmine zulmeden ve ilahlık iddiasında bulunan Firavun’a karşı tevhid yolunda mücadele etti. Bu uğurda bütün peygamberlerin karşısına çıkan güçlükler onun da karşısına çıktı. Doğup büyüdüğü diyardan çıkarıldı, kâfirler tarafından öldürülmek gayesi ile kovalandı.

Bu paragrafta sözü edilen peygamber aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. İsa
- B) Hz. Musa
- C) Hz. Muhammed
- D) Hz. Adem

5.

Allah’ın yeryüzünde dinini tebliğ edip hakim kılması için gönderdiği ulü’l-azim peygamberlerden olan Hz. Musa’ya aşağıdaki kitaplardan hangisi verilmiştir?

- A) Tevrat
- B) İncil
- C) Zebur
- D) Kur’an-ı Kerim